

Н.В. Бойченко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ: ОБЛКОВИЙ АСПЕКТ

В сучасних умовах функціонування економіки розвиток інформаційних технологій та поширення мережі Інтернет сприяє активному розвитку такої форми дистанційної торгівлі, як інтернет-торгівля.

Поширення в Україні сучасних форм торгівлі з використанням новітніх технологій забезпечує комплексне обслуговування споживачів, мінімізацію фінансових і часових витрат. Слід зазначити, що на даний час одним із найперспективніших видів торгівлі на відстані у сфері електронного бізнесу є торгівля через Інтернет-магазини.

Актуальність обраної теми зумовлює необхідність дослідження організації та методики ведення обліку операцій в сфері інтернет-торгівлі, а саме дослідження обліку витрат на створення і функціонування інтернет-магазинів, обліку розрахунків з покупцями.

Інтернет-магазин – це спеціалізований веб-сайт, який забезпечує повний цикл купівлі-продажу товарів, робіт та послуг через глобальну мережу Інтернет. Слід зазначити, що для створення інтернет-магазину підприємству необхідно здійснити такі заходи: визначити технічне завдання на сайт (докладний опис сторінок сайту, зв'язки між цими сторінками, побажання з приводу оформлення та реалізації сайту, кількості мов тощо); підготувати всі матеріали, що стосуються тематики сайту, а саме: фірмовий стиль компанії, буклети та рекламні проспекти, іншу інформацію щодо теми сайту; укласти договір і затвердити технічне завдання на розробку сайту (якщо до розробки залучається спеціалізована організація); оплатити оренду сайту; затвердити та зареєструвати доменне ім'я [1, с. 69-70].

Електронна торгівля - вид дистанційної торгівлі товарами з використанням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки [10].

Торгівлю через інтернет-магазин можна класифікувати по-різному, залежно від різних факторів:

- як роздрібну, оскільки через інтернет-магазин переважно здійснюють продаж товарів та надання торговельних послуг кінцевому споживачу;

- як продаж товарів на замовлення та як дистанційну торгівлю, оскільки договір складається на відстані, а покупець робить попереднє

замовлення у продавця; торгівля здійснюється поза торговельними або офісними приміщеннями, а вибір товару і його замовлення не збігаються у часі з передачею товару покупцеві (податкова).

Законодавством не передбачено окремого нормативного документа, який би регламентував торгівлю через інтернет-магазин, отже вона регламентується тими самими документами, що й інші види торгівлі.

Якщо підприємство створює сайт, який має рекламний характер, з метою підвищення ділової репутації і термін його корисного використання не перевищує одного року, то витрати на розробку такого сайту відносяться до витрат звітного періоду [3].

З іншої сторони, коли підприємство створює веб-сайт для отримання прибутку, наприклад, через інтернет-магазин, організований на сайті, то витрати на його розробку чи придбання визнаються нематеріальним активом. У такому випадку в бухгалтерському обліку веб-сайт зараховується на баланс за первісною вартістю, яка складається з прямих витрат на оплату праці, прямих матеріальних витрат, інших витрат, безпосередньо пов'язаних із створенням цього нематеріального активу та приведенням його до стану придатності для використання за призначенням [3].

Отже, можемо зробити висновок, що веб-сайт як об'єкт обліку відповідає всім критеріям визнання його нематеріальним активом. Бухгалтерський облік операцій створення веб-сайта здійснюється відповідно до положень П(С)БО 8 “Нематеріальні активи” та обліковуються на рахунку 154 “Придбання (створення) нематеріальних активів”.

Відповідно до п.5 П(С)БО 8 “Нематеріальні активи” впливає, що витрати, які формують балансову вартість веб-сайту, повинні відображатися на рахунку 125 “Авторські та суміжні з ними права”.

Список використаних джерел

1. Витрати на створення веб-сайту на інтернет-магазину. *Бібліотека Головбуха*. 2007. № 8(82). С. 68-72.

2. Бухгалтерський облік в торгівлі: підручник для студентів ВУЗів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит»; за ред. проф. Бутинця Ф.Ф. та доц. Малюги Н.М.; 2-е вид., перероб. і доп. Житомир: ПП «Рута», 2002. 576 с.

3. Легенчук С.Ф. Методика бухгалтерського обліку процесу електронної комерції. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. URL: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchtei/2010.../NV-2010-V4_55.pdf.